

**DANES
NI ČAS
NOVIH
MEJA
str. 2**

**PRIŠLA
KUKANCA...
str. 6**

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 12. avgusta 1999 ☀ Leto IX, št. 16

"Porabska srečanja"

Pod tem geslom se bodo v petih slovenskih vaseh Porabja in v Monoštru med 15. avgustom in 12. septembrom odvijale razne prireditve. Prireditve bodo delno financirane iz Phare CBC programa. Nekatere so podprli tudi Javni sklad za narodne in etnične manjšine, obe osrednji slovenski organizaciji v Porabju in Svetovna banka.

15. avgust v Andovcih. Ta dan organizira Samouprava v Andovcih "Srečanje Andovčanov". Najmanjša vas v Porabju ima malo več kot 60 prebivalcev, ob takih priložnostih se pa zbere več sto ljudi, kajti domov pridejo vsi tisti Andovčani, ki so se odselili, in seveda tudi njihovi potomci. Nekateri le iz drugih krajev Porabja, nekateri iz bolj oddaljenih madžarskih krajev, so pa tudi taki, ki na ta dan pridejo iz tujine.

15. avgusta pričakuje rojstna vas svoje bivše prebivalce od pol desete ure naprej. Uradni program se bo začel ob 10.45 z blagoslovitvijo obnovljenega občestnega križa in z dvojezično mašo na prostem. Po skupnem kosilu se začne popoldanski program (razstava "Andovski kejpi", nastop kulturnih skupin, kmečke igre...). Ta dan bo odprta meja pri Andovcih od 10. do 22. ure.

5. september v Sakalovcih. Ta dan bodo v Sakalovcih praznovali prvo obletnico blagoslovitve grba in praporja. Na vaški dan bodo povabili gasilce iz Grada, radi bi pa povezali svojo osnovno šolo s šolo v Gornjih Petrovcih.

9. in 10. september v Monoštru. Zveza Slovencev priraja v Slovenskem kulturnem in informacijskem centru konferenco o turizmu v ob-

mejnih regijah. S konferenco bi radi opozorili na še neizkoriščene možnosti v Porabju in na Goričkem. Po prvem dnevu posvetovanja si

bodo lahko udeleženci tudi v "živo" ogledali del Porabja in Goričkega.

10. september na Gornjem Seniku. Ta dan bo namenjen

srečanju šolske mladine OŠ Gornji Senik in OŠ Kuzma. Ti dve šoli že več let sodelujeta, tako učenci kot učiteljski zbor. Ob kulturnem in športnem programu bo seveda čas tudi za pogovore o nadaljnjem sodelovanju v šolskem letu 1999/2000. Ob srečanju učencev in učiteljev pa naj bi se ta dan srečali tudi člani gornjeseniške samouprave in svetniki občine Kuzma.

12. september na Dolnjem Seniku. To nedeljo se bodo zbrali na Dolnjem Seniku člani gasilskih društev iz Gornjih Slavec na Goričkem in iz Modincev/Mogersdorfa v Avstriji, da bi z domačimi gasilci podpisali listino o prijateljstvu programov, kot je otvoritev likovne razstave g. Ernesta Bransbergerja ali vaške igre.

12. september na Verici in v Ritkarovcih. To prireditev bi lahko poimenovali tudi kot "Dan odprte meje", kajti meja bo začasno odprta od 12. do 24. ure. Prav ta kraj v slovenskem Porabju je bil tisti, za katerega je zadnja leta veljalo - zaradi drugačne usmerjenosti bivšega župana - slovensko kulturno zatišje. Na njihov prvi vaški dan pričakujejo sosede iz Čepincev.

Na podlagi posameznih programov "Porabskih srečanj" je vse bolj očitno, da kraji, organizacije in društva z obeh strani meje vse večkrat in vse lažje najdejo poti eden do drugega. Še lažje bi pa bilo seveda, če bi imeli stalni mejni prehod med Verico in Čepinci.

M. Sukič

Ob 80. obletnici priključitve Prekmurja k Sloveniji

Danes ni čas novih meja

Nedavno smo bili priča razpada socialističnega imperija. Velika Sovjetska zveza, za katero so mislili, da bo obstajala večno, se je sesula kot hiša iz kart, Čehoslovaška se je mirno razdelila na Češko in Slovaško, bivša Jugoslavija pa je kravela.

Dandanes vsi vemo, da so nekje v daljnem Daytonu navidezno pomirili sprte strani v Bosni, a si hkrati ne moremo zatiskati oči, da so meje znotraj Bosne narisali na podlagi prelite krvi in, če smem parafrazirati frazo iz zgodovinskega "preseljevanja narodov". Podobna slika se je dogajala po I. svetovni vojni. Velik avstro-ogrski imperij je bil poražen, narodi, ki so več kot pol stoletja živeli pod dvojno krono, pa so se zavedali, da je nastopil njihov dan D. Tako je nastala v srednji in južni Evropi cela vrsta novih držav (Čehoslovaška, Madžarska, Avstrija, Poljska, Jugoslavija, Albanija...), ki so si seveda prizadevale, da bi čim več

svojega prebivalstva, seveda gleda na narodnost, spravile pod svojo streho.

Prevrtni časi po koncu I. svetovne vojne so seveda zajeli tudi "med Muro in Rabo živeče Slovence". Seveda so bili takratni prebivalci na jezičku tehtnice: ali nazaj pod vladavino Madžarov ali v skupnost novoustanovljene kraljevine SHS. Propagandni stroji obeh strani so mleli po svoje, za ta kočček plodne, a takrat zaostale pokrajine, so napeli vse sile, da si ga

pridobijo.

Vilmoš Tkalec, madžarski poročnik in trgovski mešetar, je celo 29. maja 1919 oklical svojo Mürsko republiko, ki pa je vzdržala le nekaj dni. Naj samo zapišem, da so Prekmurci preživeli takrat v enem samem

letu kar ducat oblasti, vendar so se odločili, kar je pokazal tudi avgustovski veliki shod v Beltincih, na katerem se je zbralo več kot 20.000 ljudi, da se ne mislijo več vrniti pod svetoštevansko krono.

Tudi izvedenec za Prekmurje na pariški mirovni konferenci dr. Matija Slavič je dokazoval s statističnimi podatki, da je to ozemlje slovensko (slovansko) in da bi bilo najbolje, če se združi s svojimi južnimi brati. Tako se je tudi zgodilo in že 1.

avgusta 1919 so smele vkorakati v Prekmurje vojaške enote takratne kraljevine SHS.

Ravno 1. avgust so si izbrali za svečano obeležitev priključitve Prekmurja k matici slovenski. Na svečani akademiji v nedeljo, 1. avgusta v Murski Soboti, je tudi slovenski predsednik Milan Kučan poudaril, da naj se obletnice praznujejo, vendar dandanes ni čas, da bi se risale nove meje, temveč čas, ko se morajo še

bodo tudi zgodovinske rane zacelile, v Evropi, v kateri se gradijo mostovi čez še tako nepremagljive reke. In prav zato nima smisla pogrevati nekih zgodovinskih "krivic", ki so se obudile z nedavno lendavsko plakatno provokacijo, ki sta jo obsodila tako predsednik Milan Kučan kot Árpád Göncz, seveda kalijo sožitje med madžarsko skupnostjo in Slovenci v Sloveniji ter porabskimi Slovenci in Madžari na Madžarskem.

bolj razrahljati, bolje rečeno, izginiti.

In prihodnost tako Slovencev in Madžarov je v združenju Evropi, v kateri se

Prihodnost je torej v prepletanju vezi in kulture. Samo to nas bogati, kajne?

Milan Vincetič

Foto: Jože Herman

Že pa, že pa, že pa, že pa, že pa, že pa

Tau je tak bilau, ka sam ge mejla edno tetico. Ženska so sploj radi meli pa razmeli hejc, zatok so pa oni na svejti nika nej preveč žalostno gorvzeli. Moja tetica so se prej gnauk spovedavali - tau so mi oni sami gučali - pa gospaud, ki so nji spovedavali, so tū meli žilo za hejc. Etak si pa njiva v spovedarnici tak prpovejdeta. Med tejm je moja tetica vsigdar etak vcuj prajla: Buma, buma. Gospaud so ji pa tak prajli, naj tau rejč ne nūca, ka se tau njim ne vidi. Depa moja tetica, Baug vej zakoj, po tistim so včasim včasim pá samo tak prajli: buma, buma. Te so se pa gospaud malo razčemerili pa so njim etak šugtivali v spovedarnici: že pa, že pa, že pa! Pa je tau tak šlau drgauč tū. Mislim njiva dva sta se med tejm pod nousom dobro smejala.

Ta mala zgodbica mi je napamet prišla te, gda se je tak pred ednim mejsecem v našom rosagi pá nika takšoga zgodilo, ka človek ne zna, če se z njega norčujejo ali pa nistarni sami iz sebe norca delajo. Zgodilo se je, ka je MTI (Madžarska tiskovna agencija) na znanje dala nam vsem, nedužnim

državljanom tū, ka je prej te pa te minister tau pa tau pravo. Pa te je rabuka nastanila. Stranke (pártok) so vkup skočile, od toga ministra so pa včasim vōpovedli, ka je prej že prej stau po v drugo (opozicijsko) stranko pa ka ga je te pa tisti narato. Od toga so mi vlastje kumaj šli zatok, ka je tau trganje takšo bilau, kak gda se moji vnuki trgajo med seboj, ka si včasim ne vejo, ka bi si začnili. Pa bi delo meli. No, tej velki bi tū meli delo, če smo pa puno nevol. Depa nej.

Pa te ka se je zgodilo za dva dni, gda se je že rosaga največši človek tū not zmejšo v tau korjenjé? Te je MTI tak pravo, ka prej te minister dūnok nej tau pravo pa nej tak, kak so oni pisali. Pa so včasim od ministra prosili, naj njim odpusti, ka je on nej tak pravo, kak so oni raznesli.

Že pa, že pa, že pa! Vrag je takšo nej vido! Vej pa gnes je že takša tehnika, ka nej guč, eske misli človeki vōnajdejo. Pa te se takšo leko zgodi? Tej lūdje iz nas ali sami iz sebe norca delajo. Naj mi nekaj povej!

I. Barber

**Spremljajte
televizijsko oddajo
SLOVENSKI UTRINKI
vsak drugi torek ob
13.25 na 1. programu
madžarske
televizije.
Naslednja oddaja bo
v torek, 17. avgusta
1999. Ponovitev v
sredo, 18. avgusta,
ob 17.00, na 2.
programu.**

Srečanje po 31 lejtaj

Gnauk sprtolejt sam v Mo-noštri bila pa dvej moje nekdanje šaularke, Klara Fodor pa Erzika Bedi sta prajle, ka bi se dobro bilau srečati s tistimi učenci, steri so osnovno šaulo končali 1968. leta v Števanovci.

Razredniško vōro smo dr-žali. Erzika Bedi je javila, da jiji pet fali. 27 učencev je pri-šlo na tau vōro. Leko po-vejm, da iz pau rusaga. Ernő Wiener je doma bijo z Rit-karovec, zdaj je pa prišo iz Slovakijske. Žive pri Bratisla-

njimi zgodilo v tej dugi lej-taj. Naprej so priše norčije tō, ka so vse probali šau-large s školniki napraviti. Te smo se čemerili, zdaj pa smejali. Laci Kováč je pravo, ka nas vsikdar čaka stara šaula, samo naj pridemo. Iz šaulo smo šli na graubišče pa pušao položili na grob takratnega župnika Lajoša Markoviča. Molili smo pri njegovom grobi slovenski in vovgrski. Ta župnik je splo bijo za slovenski jezik pa za slovensko molitev.

Potejm nas je paut pelala v vaško gostilno, na prijateljski večer. Gostilna je tō vse ovaša. Lepau so vse vō-napravili. Tū smo jedli, pili, nazdravili še na bodauča srečanja in se tadala pogu-čavali. Domačo lüstvo je prajlo, dobro ka smo tau pri-pravili, ka je šče v Števa-novcay takšno nej bilau. Ra-di smo bili, da so tau pri-znali. Cejlo do pau ede-najste smo vōdržali. Splo lejpi večer smo meli vkūper školnicke pa učenci. Rejsan smo prijatelji postali. Žau nam je bilau, da je čas tak brž odišo. Dobro volo smo meli in gda smo se najlepše meli, smo mogli raznok titi. Splo smo se veselili eden

Školnicke pa šaularge na dvauri šaulo

Mislila sam si, da s toga tak nika nede. Pa je bilau. Na konci juniuša je poštaš pis-mo prineso, v šterom so me pozvali na srečanje. Taumi klasi sam gez bila razred-ničarka (osztályfőnök). 32 nas je bilau, tau je bijo vōlki klas - razred. Te šče v števa-novskoj šauli dosta mlajšov bilau.

Srečanje je bilau 17. juliuša v soboto pred bučov. V Števanovci majo 18. juliuša v nedelo veliko bučo - pro-ščenje. Mislila sam si, ka je zdaj s tejni "mlajši"? Z veči-no sam se dugo nej srečala. Ka delajo? Kak živejo? Ali so srečni? Kaj jim je življenje prineslo, kam so se raz-trausili?

Radovedno (kíváncsi) sam se pelala v Števanovce. Pred šaulo in cervvijo so se že zbirali bivši učenci pa učenke. Baug, mo je poz-nala? Vsakšoga sam spoz-nala. Nej zaman, tau je bijo tisti razred, ka sam ga spoj rada mejla. Malo smo se vanej pogovarjali pa smo te šli notra v šaulo. O ta šaula! Kakšne leppe spomine zdaj mamo! Pa te pred trestimi lejtami je dosta žmetnoga tō bilau. Tau smo že pozabili. Na srečanje so prišli tisti školnicke tō, steri so te raz-red včili. Tak Iren Labodi, Karel Krajcar, Rudolf Unger pa z nami je bijo sedenji ravnatelj šaulo Laci Kováč.

vi. Življenje nas je raztrau-silo kak veter drevjino list-je. Prišli so iz Budimpešte (Marija Bikki), iz županije Somogy (Julija Domiter). Največ ji je pa ostalo v Porabji v domačem kraji pa v Železni županiji. Na tej vōri je vsakši učenec pravo, kak žive, dej dela, kelko mlajšov ma, ka vse se je zgo-dilo z njim tresti lejt. Nister-

Prijateljsko srečanje v domanjaj gostilni

ni dosta delajo pa težko živ-ljenje majo. Rame so zidali, mlajše gori oprajli. So med njimi, ka so bogati postali, so takšni, ka nej majo dela. Življenje je takšno, enomi se posreči, drugomi nej. So takšni, steri so se tadale včili pa delajo v kancelarijaj, ma-jo leppe funkcije, včijo na šaulaj. Po tistim so pa školnicke povedli, ka se je z

drugomi. Ta večer sem vidla nasmejane obraze, veselje, radost. Škoda, ka nej mogo vsakši priti.

Najlepše se zavalem Erziki Bedi, Klari Fodor, Margitki Zankoč, da so tau srečanje organizirale, pa vsakšomi na vesi, steri je pomago pri tejm, da je te den takšen lej-pi bijo, ka ga ne pozabimo.

Irena Pavlič

Pismo iz Sobote

SUNČNI MRK ali MRK MALO OVAK

Gda sunce grata srejni dneva kmično, te pravimo, ka je prišlo do sunčnoga mrka. Dapa, lidge ne poz-namo samo sunčnoga mrka. Do mrka leko pride pri lidaj tō. Do takšoga mrka pa pride te, če kakšnomi člo-veki kmica na oči spadne. Ka tou pravzaprav zazna-mūvle, ka človeki spadne na oči kmica?

Mislim, ka je najboukše, ka vam tou raztumačim skouzi edno zgodbo, ka se mi je zgodila: Možakari so sedeli v krčmeji in metali karte. Pomali so, kak se tou šika, kcuji pili. Bole kak so metali, bole njim je v glavej brnelo, bole so s kartami mlatili po stouli pa menje so gledali in menje so vidli, sto kaj liči ta na kūp. V ednom iippi se eden od možakarov zdere:

- Pišta, ti si pa nej prle farbo, zdaj se pa vōpokazalo, ka si meu tikev v rokeji!"

Na, te pa tej Pišta povej nazaj:

- Ge sam nika nej znoro! Vej pa vejš, ka ge vsigdar poš-teno kartam.

Te njemi pa un nazaj povej:

- Ne guči ti meni, vej sam pa dobro vido!

Dapa Pišti se nej dau doj poglednoti:

- Če bi ti dobro vido, te bi vido tou tō, ka cejla ves vidi.

Za stolom je čidale bole vrelo. Oba možakara sta že stanola s stoucov in se gr-dou gledala, drugi možakari pa so oči obrnoli ta nekam čistak fkraj, kak če bi nika nej čili. Dva kokouta pa sta

ške tadale tirala vsikši svoje:

- Nika ti meni ne guči od veški klajf!

- Tou so nikše klajfe nej! Ti vidiš, ka sam ge nej farbo, ne vidiš pa, kak na tvoje dveri klonckajo možakari, gda tebe nega doma.

Pištini so se lampe po-farbale na že skur na čarno:

- Od moje žene ti tou ne boš gučo!

- Vej pa ne gučim ges, liki cejla ves. Nej samo, ka si slejpi, glūpi si tō!

Te pa je Pišti zgrablo glaž in se zdrou:

- Zdj mi je pa kmica spadnola na oči! Te pa z glažom vđaro po kartaškom pajdaši. Po tistom je nej kmica bila samo na njegovij očaj, liki po njegovom cejlom tejni, gda so se za njim zaprle dveri vouze. Pišta je tō spadno v nekši takši mrk, dapa, so njemi padarge glavou vkūpzašili in zdaj že pa vidi vse sveklo.

Tak je, vidite, če človeki mrk na oči spadne. Dapa, ške skouz je boukše tej sunčni mrk, ka smo ga leko gledali po našoj krajini. Mogouče zdaj stoj samo bole slabo vidi, če je nej s pravimi oukolami gleda ta v tou naušo sveklo sunce.

Aja, na tiste Pištineve dveri pa niške več ne kloncka, zato ka njemi tak brž kmica na oči spadne.

Miki

SLOVENSKA SLOVNICA

Slovenska slovnica Franceka Mukiča se dobi na Zvezi Slovencev v Monoštru (Deák Ferenc u. 17.). Cena: 1.000 forintov.

SZLOVÉN NYELVKÖNYV

Mukics Ferenc Szlovén nyelvkönyve megvásárolható Szentgotthárdon a Szlovén Szövetség (Deák Ferenc út 17.). Ára: 1.000 forint.

OD SLOVENIJE...

Drnovšek dobiva številne želje za uspešno okrevanje

Predsednik slovenske vlade Janez Drnovšek še naprej prejema številne telegrame in pisma z najboljšimi željami za hitro in uspešno okrevanje. Dr. Janez Drnovšek je bil pred kratkim operiran v ljubljanskem Kliničnem centru. Zdravniki so mu odstranili ledvico s tumorjem in žolčnik.

Predsednik Kučan v Sarajevu

Slovenski predsednik Milan Kučan je na vrhunski konferenci pakta stabilnosti v jugovzhodni Evropi ponovil, da Slovenija pozdravlja pakt in bo v njem tudi aktivno sodelovala, saj sta mir in razvoj regije v njenem interesu. Obenem pa je poudaril, da bi zamisel o posebni politično-gospodarski regiji držav prejemnic in bližnjih donatork ponavljala zgodovinske napake.

Po Kučanovih besedah je treba presoditi oddaljenost vsake države, ki ji je pakt namenjen, od ciljev pakta. Na podlagi te ocene bi nato zagotovili skladnost delovanja pri uveljavljanju temeljnih človekovih pravic in pravne države, gospodarski obnovi in razvoju, tržnih reformah in vključevanju podjetij JV Evrope v globalne gospodarske projekte.

Slovenski predsednik je poudaril, da je Slovenija kot srednje-evropska država skupaj z državami iz bližine nestabilnega območja, kot so Italija, Avstrija, Madžarska, Grčija in Turčija, pripravljena prevzeti poseben del evropske odgovornosti za demokratizacijo in gospodarsko obnovo JV Evrope. Predsednik Kučan je ob tem spomnil, da je Slovenija pripravila tudi projekte sodelovanja, ki pa bodo učinkoviti, če bodo del skupnega načrtovanja.

"Korenine zla na Balkanu segajo daleč v zgodovino. Čas je, da se Evropa poveže tudi pri skupnem premisleku o globljih vzrokih tragedij v JV Evropi. To nam bo dalo tudi dobre skupne usmeritve za trajne rešitve," je še poudaril slovenski predsednik.

Porabska vzgojiteljica na prekmurskom konji

Zavod za šolstvo OE Murska Sobota je že 4. organiziralo poletni tabor v Prekmurju za mlajše pa njine mamic in vzgojiteljice iz porabskih vrtcov. Iz šesti porabski vrtcov

bi leko šlau vseküper 30 udeležencev - kak do togamau- za keden dni. Večletne izkušnje (tapaszlatat) so, ka je z najmlajšimi eške težko delati v tabori. Etak so se ga letos leko udeležili mlajši od 5 do 10 lejt. Z dobre vole se je zbralo 6 mlajšov pa 5 mamic (med njimi ena vzgojiteljica pa dvej varuhinji) pa tau samo iz dva vrtca, iz Slovenske vesi pa Sakalovec.

Vejno, ka vsakša držina ma svojo brigo, etak truciati nikoga ne moremo, eške v en dober tabor nej. Pauleg malo lidi so organizatorji tabor skrajšali na tri dni. Za porabsko deco se je že drugo leto vzeo vrtec v Murski Soboti. S toga vrtca odi- go pomagat vzgojiteljice porabskim vzgojiteljicam mesečno dvakrat. Vera se spravlja z mlajši v Slovenski vesi pa Sakalovci, Marjeta pa na Gorenjom pa Dolenjom Seniki. Etak so letošnje porabsko deco onadveje mele vküper s svojimi mlajši.

Vzgojiteljica s Slovenske vesi **Iluška Bartakovič-Nagy** je edina v Porabji, stera vsakšo leto z veseljem dé v té tabor. Pravi, ka gnesden človek redno mora biti pripravljen, če dobro želi obrediti svojo delo. Zatok trbej takšne dobre prilike vöponücati, gde se človek dosta nauvoga leko navči, dobi dobre ideje, spoznava lepote Prekmurja pa batrivno nüca slovenski gezik.

Zvön toga pa zadobi nepozablena doživetja, spomine. Nej čüda, če tau pridno, prijazno vzgojiteljico tak deca kak stariške trno radi majo pa go poštvüvajo.

Njene bogate štiriletne izkušnje so me napautila k njej po tanače za naslednja leta.

Iluška, ka brodiš o tejm, ka so letos samo vekši mlajši leko šli v tabor?

"Gvüšno, ka je z najmlajšimi eške v domanjom vrtci težko redno delati, nej pa v tijnskom. Z njimi se pomalek pa ovak dela kak z vekšimi. Oni so ške trno navezani na svojo mater - ka je normalno. Tau smo vidli v prejšnji lejtaj v tabori. Če so mamic posaba bile, so djaukali za nje, če so vküper bili, so nej staupili vkraj od nje. Tau tü vejno vsi, ka je za nji slovenski gezik težki. Eške tem vekšim dostakrat trbej pomagati pa tolmačiti. Po mojom je takšen tabor za najveške iz vrtca pa za male šaulare, sploj pa te, če se na šauli tü včijo slovenski gezik. Letos smo trno dobro skupino meli. Vsi smo vküperdržali, vseposedik smo vküper bili, tak dobro smo se razmeli kak ena vekša držina. Tak mlajši kak mamic so vse z dobre vole pa pridno delale. Dobro smo se počütili vsi, tau gvüšno smejm prajti."

Ka za programa ste meli v trej dnevaj?

"Prvi den smo se najbolje spoznavali med seov. Popodneva smo se veselo kaupali na bazeni, večer pa poglednili varaš. Etak je deca že prvo nauč spala, kak če bi je bujli. Drugi den smo začnili s

telovadbo, naj se vsi redno gorzbidimo pa vönagibamo. Program toga dneva je biu povezan z domačimi živali. Najprvin smo med igrov ponavljali imena živali. Vejno, ka mlajši radi malajo, farbajo, etak je vsakši svojo najljubšo žival dau na papir. Domanje vzgojiteljice so že naprej mele pripravljeno vözrejzene živali iz filca, ka smo s pomaučjov mamic vküpzašili pa vönadenili. (V tau minuti je že mala Renata skaučila po vönadenjenoga psa, steroga je ona redla.) Popodneva smo se pa pelali na izlet. Najprvin smo šli na eno velko kmetijo, gde so vsefale živali, mašini bili. Najvekšo veselje je bilau, ka smo leko gorsedli na konja. Tomi smo se eške eni odrasli veselili. V Soboti v parki se je pa deca redno leko sprostila, vönášpilala. Izlet je trno dobro biu pripravljen. Z nami so šli domanji mlajši s svojimi mamicami tü. Nisterni očé od domanji mlajšov nas je pa med pautjov s friško pijačov čako.

Vsi so velko brigo meli za nas. Pa tau vse tri dneve. Furt so nas spitavali, ka bi radi, kakšne želje mamo. Na tretji den smo se pogučavali, spejali, špilali pa pripravljali na zaključek."

Po tvojom je tri ali pet dnevov valaun meti te tabor?

"Tau je težko pitanje. Če bi stariške naprej vedli, ka mo letos samo tri dni, bi ji gvüšno več prišlo. Ena mati ležej pisti doma držino za tri dni kak za keden dni. Če pa gledam na delo, na rezultate, te je tau kratek čas. V dvaujo-traujoo dneva se dosta ne da napraviti. Zatok so nam pa organizatorji

bole izletniški program napravili za letos."

Erži Časar-Nemeš s Sakalovec je s svojim menšim sinom Matenom letos bila najprvikrat v tabori. Kak se vama je vido tabor?

"Samo njaj, vej pa gda je maloga očé po nas prišo, je Mate že od daleč kričo, ka on eške nede domau. Dja sam ranč nej brodila, ka mo se tak dobro meli. Dobro, ka je spoznana vzgojiteljica, Vera bila z nami. V trej dnevaj smo vsefale leko delali. Smo se včili živali, malali, popejali, sprehajali, kaupali, na izleti smo bili. V tau vrtci so nam za vsakši stopaj poskrbeli. Takšno brigo so meli za nas, ka človek z rečami ne more tapovedati. Tau lüstvo je prijazno, rado gunči. Zbrodi si, ka so ške mojo žlato pozvali. Pa kelko reči mi je na pamet prišlo v knjižnom geziki! Gvüšno, če bi človek dugši čas bijo v Sloveniji, bi dosta bola vedo gunčati slovensko. Kak dobro, ka se človek s porabsko rečajav tak

leko sporazmej v Prekmurji. Mlajši se pa ške brezi reči tü dobro razmejo. Tak nagnauk so se znajšli. Nikša nevola nej bila z njimi. Lepau so baugali, delali so, ka je trbelo. Naš mali je doma vsakšomi pripovejdo svoje spomine, eške ma zdaj dostakrat kaj napamet pride. Tak mislim, ka je telko časa ranč zavolé biti od dauma, sploj pa tak, ka človek več mlajšov ma. Tau tü istina, ka malo ne škaudi z daumi titi, spoznavati drugi rosag, lidi pa doživeti lejte trenutke."

K. Fodor

Z glasbov na svejti vse leko "na znanje" daš

... DO
MADŽARSKE

Torgyán pri
premieru

Prejšnjo sredo sta se na štiri oči pogovarjala predsednika koalicijskih strank, premier Viktor Orbán (FIDESZ) in minister za kmetijstvo József Torgyán (FKGP). Pozitivno sta ocenila prvo leto vladinega delovanja. Po nekaterih informacijah naj bi premier opozoril ministra za kmetijstvo, naj se pogosteje udeležuje vladnih sej (baje je bil le na polovici sej) ter naj manj potuje v tujino, kajti v tem smislu prekaša madžarskega zunanjega ministra. O previsoki zahtevi resorja (413 milijarde forintov) za proračun v l. 2000 se premier in minister nista pogovarjala.

Otvoritev razstave
ob sončnem mrku

Polpolni sončni mrk v Monoštru v Slovenskem kulturno-informacijskem centru so pričakali z otvoritvijo likovne razstave Zsuzse M. Keresztes, ki dela svoje slike iz tekstila, kakor sama pravi, iz krpic. Razstava bo na ogled do konca meseca.

Prireditve

- 8. avgusta je folklorna skupina iz Sakalovec nastopila v Oszku, vasi v Železni županiji, kjer trenutno poučuje nekdanja članica sakalovske folklore.
- Od 9. do 15. avgusta poteka v števanovskem mladinskem taboru kolonija za spoznavanje okolja. Kolonije se udeležujejo učenci vseh treh porabskih sol. S pomočjo domačinov v Števanovcih, Andovcih, na Verici in v Ritkarovcih se učenci spoznavajo z zgodovino krajev, z navadami in običaji v teh krajih. Med izletom k Črni mlaki pa opazujejo tudi floro in favno tega okolja. Kolonijo organizira OŠ Števanovci.
- 18. avgusta bo v Monoštru mednarodna folklorna prireditve, na kateri bosta nastopili skupini iz Grčije in s Sicilije. Program se bo začel ob 18. uri na dvorišču Kulturnega centra.

I. Barber

obrnejo. Tak je bilau. Pa te hajde, na pašo sam gnau krave pa harmoniko na pleči neso. Sploj mali

Feri Šulič

Vsakši narod pa vsakša mala skupnost ma svojo glasbo. V Porabji smo slovenski ljudje, etak je pa naša glasba slovenska. Pa kelkokrat smo že povedli, ka prej slovenski človek zna lepau spejvati, tej nistarni pa v žilaj nosijo glasbo. Inda svejta, gda ešče nej bilau radiona, televizije, je eške lepše bilau. Po vasnicaj so bili harmonikaške, goslarje. Če G. Senik vzemamo, leko povejmo, ka je na vsakšoj kiklej bio eden harmonikaš. Po nedelaj popoldneva se je čülo iz več delov v vesi, ka so igrali, se veselili. Mladi človek, s šterim si malo pripovejdam, je tisti cajtov nej preživio, on se je že na te moderni svejt naraudo. Pa kakoli je nej dosta čüjo od stari muzikantov, leko povejmo, ka je z harmonikov prišo na svejt.

Feri Šulič, kak ma v vesi pravijo naš Djančko, je gnes v vesi leko povejmo sam, šteri že dugo-dugo lejt aktivno špila na harmoniko.

Feri, kak je bilau, gda si najoprvin harmoniko v rokē vzeo?

"V našoj družini so dejdk bili harmonikaš. Igrali so prej s frajtonercov. Oni so bili Djančkin Franclj. Žau, gda se ne spominjam nji, depa tak vögleda, ka sam erbo njino glasbeno žilo. Ešče sam samo v vrtec ojdo, gda me je že zanimala harmonika. Vido sam, kak tej velki, Kolarin Laci, stari Ferdi igrajo, pa tau se mi je vidlo. Etak sam se pa začno moliti materi, naj mi küpijo harmoniko. Na pa te je mati več nej mogla poslušati mojo djajckanje za harmoniko pa mi je küpila edno harmoniko na dva reda. Gda so harmoniko domau prinesli, sam treteto od radosti. Pa te se je zgodilo, ka so mi jo naaupak na pleča djali. Kakoli sam nigdar nej emo na plečaj harmoniko, mi je nika nej štimalo pa sam proso, naj mi go

sam bio, zatok sam si eden štokedli neso na pašo pa cejli den vlačo fude: inja, inja, inja, inja.... Krave pa, vejga Baug, gde vse so ojdle. Kak sam etak vlačo tau harmoniko, je staupo k meni z vesi eden starejši pojep pa mi je z roke vzeo fude pa je začno malo igrati. Trnok lagvo mi je spadnjo, ka mi je vkraj vzeo mojo najvejšo vrejdnost. Depa gda sam ga čüjo igrati, te sam z lampami pa z očami nagnau pazo, ka on dela, ka njemi ta pa ta melodija "vöpride" iz toga instrumenta. Pa te sam nateltja pazo, ka nej dugo sam pomaleg sam gor prišo. Nigdar ne pozabim, ka sam se najoprvin navčo igrati pesem: Micika v püngradi." **Kak so pa tau doma tvoji vzeli? Radi so bili, ka si za harmoniko ali so ti branili?**

"Doma so radi bili, moja mati je gnesden ponosna na tau, ka špilam. Samo ka njej te nagodim, če ji s frajtonercov potegnem. No, pa te sam prišo v šaulo, stariše so me dali med tiste harmonikaše, ka so tistoga reda Čabai Bandi bači meli. Pa te so mi stariše mogli mojo gombasto harmoniko na dva reda doj meniti na tangoharmoniko, zatok ka so drugi pojde tu na takšaj špilali. Te lejta sam se dobro navčo igrati, (h)vala Bandi

bačini tu."

Vsakši zna od tebe, ka že dugo lejt si pri folklornoj skupini, si njini spremljevalec. Pa tautü, ka ste v vesi nistarni dugo-dugo lejt vküp bili stanjeni kak goslarje pa ste igrali. Kak se je tau začnilo?

"Tak se je začnilo, ka je v vesi bio eden narodnostni orkester, od šteroga je harmonikaš odišo k sodakom. Kumaj 15-16 lejt sam star bio, gda so me zaprosili, naj stanem med nji, pa baudem njini harmonikaš. Pa je tak bilau. Več lejt smo vküp igrali. Ge sam odo v poklicno šaulo pa sam mogo meti posebno dovolenje od šaule, ka leko odim igrat."

Vaša banda gde je vse igrala?

"Igrali smo po veselicaj, igrali smo gostüvanje, pa kak je že v ednoj vesi šega, pa potrebno. Po gostüvanjaj je bilau najbole fajn. Tistoga reda so eške dva dni meli gostüvanje. Od Cifra smo snejo domau sprejavali pa te se je začnilo gostüvanje doma dva dni. Kelkokrat smo mogli igrati gor na oslicaj, gor na drejvi ali pa zraven na streji tu. Sto plače, tisti dirigera. Etak smo pa mogli napraviti na željo kaj takšoga, ka so nam včasim vlastije gor stanili."

S harmoniko igrati - sploj pa dva dni neprestanoma - je nej leko delo. Kak si ti tau ladao pa ladaš fizično?

"Tau se moreš vcuj vzeti. Fude moje vagajo 16,5 kg. Nej gnauk pa dvakrat so mi pleča pa roke žülnaste gratale pa puno majerov sam daubo."

S seničko folkloro že dugo odiš, njim igraš. Kak je gnes pri folklori?

"Gnes je dobro pri folklori zatok, ka cejli orkester smo, ki njim igramo. Dugo lejt sam sam igro njim, pa mi je tau dostakrat težko bilau. Daubo sam edno frajtonarco, zdaj edno željo mam, da bi z njauv vse bole znam

igrati. Lepau bi bilau nazaj prinesli tisto glasbo, stera je gnauksvejta bila na vesi. Za tau ljudje eške gnes majo "vüje". Pa pri folklori je tu najbaukše s frajtonarcov igrati."

Znam od tebe, da igraš gitaro tu pa eške tau tü, ka pesmi pišeš. Ka tebi tau znamenije?

"Gitaro sam pred lejtami püsto. Tau je nistarna lejta fejt v modi bilau, zdaj si pa tak premišlavam, ka vse več storo bi trbelo nazaj v ves prinesiti. Zatok tačas nemo zmerom, ka s frajtonarcov nemo znau cejlak dobro igrati.

Ka pesmi pišem? Po mojem je tak, ka človek z glasbov na svejti vse leko naznanje da. Če sam žalosten, če sam zalübleni, če sam veseli, se vse da zaigrati. Etak pa ge mam svoje pesmi, ka se je sam vönajšo. Med tejsi mo vesele pa žalostne tü. Edno mojo najlepšo pesem sam tak vönajšo, ka sam ponoči odo za edno deklov pa v zimi, v strašnom mrzai sam üšo več kilometrov domau. Vse zmantrani, vküp zmzrnjeni sam prišo domau, pa mi je te že v vüjaj bila lepa lübezenska pesem."

S folklorov maš priliko po svejti ojtj. Tau ti je strokovno na hasek?

"Tau je nej za povedati. Ge takšoga reda ne vidim pa ne čüjem drugo, samo glasbo. Nika posebno je meni tau, če vidim orkestre, harmonikaše. Pazim je, kak oni delajo s frajtonarcov. Pa sam se bu-ma dosta dosta navčo. Najbole tau, ka je tau nej šala. Moreš biti pravi majster, če se tau leko navčiš."

Ka bi bilau, če bi ti eden den nekak tak pravo, ka več ne smeš v roke vzeti harmoniko?

"Tau je nej mogauče. Tau meni na svejti nišče ne more prepovedati tačas, ka mo živo pa mo zdrav. Tau je del mojoga življenja. Moji, mati, bratje, sestra, tau najbole znajo."

S kravo vred "disidirali"

Prišla kukanca...

Gda sva z **Ano Dončec** na G. Seniki pri Cifri na dvorišču sedela, so cuj k nama prišli Kolarina Anuška pa so Ančiko pitali: "Pa si Bog dragi, ti nej **Vancarne Line** či iz Kanade?" Ka prej čisto takšo formo ima kak njena mati. Koralini pa Vancarni so sosedje bili. Strina Anuška so pravili, ka gda je l. 1956 v Vo-udarila revolucija na Vogrskom, te je Ančikin oča (**Šporarin Djuli**) večkrat k njim prišo radio poslušati, ka ka je novega...

Dve Ani sem včasik mogo pred cerkvov fotografirati, ka de prej Ančika kejž domau v Kanado nesla kak lepi spomin. Ka do ji mati ja dali valati, ka je či rejsan bila v njini rojstni vesi. Če so že mati nej mogli priti domau... Do tega mau ednok nej. Pa kak na žmetni so odišli!... Lina so več kak 30 let mogli čakati, ka so pá leko zaglednili svoje stariše, šteri so v Kanado odišli, gda so Lina bili sedem let stari. Stariške so nikdar več nej mogli nazaj priti iz tujine, venaj so to eske deset dece imeli... Doma pa so pustili tri mlajše. Starci so v Kanadi, na žalost, to nej mogli dobro delo najti, ka te je tam to žmetno bilo življenje...

Tisto noč l. 1956 so vó s štale prignali kravo, mlajša (brat je biu leto pa pau star, Ančika pa tri in pau) pod pazdije in napleče pa na skrúma hajč prek granice! Na štajerskom so kravico odali. Sreča v nesreči, ka so iz Austrije brž leko prišli v Anglijo, gde je oča dobro delo daubo na farmi. Samo osem mesecov so tam bili, ka so zmejs materna mati pisali, naj že ednok don pridejo v Kanado... Iz Anglije so več nej peljali kravo, pa nej samo zato, ka bi krava nej stela prek oceana iti... Mati so komaj spoznali svojo mater pa očo (30 let je zato nej malo cajta). Tam so srečali devet bratov pa sestro, štere so samo te spoznali. Gučati z en drugim so nej mogli, ka so njeni bratke pa sestra nej znali slovenski, uni pa nej angliški.

***

Prava čúda je, kak leko nekak, što je kak tri pa pau let staro dete zapústo svojo rojstno ves (G. Senik), tak lepo slovenski guči, gda za 43 let nazaj pride iz druga

konca sveta (Kanada). Špajnsno je to to, ka sva prva štiri leta v eni vesi živela, pa sva se don samo za 47 let spoznala. Če bi nej "disidirali", te bi Vancarna (Šporarna) Ančika z menov v en klas v šolo hodila. Po eni vóri pogučavanja sva tak bila, kak če bi si osem let vkúper glavno trla v šoli. Sojenice so tak osodile?...

Ančika se je z G. Senika odpeljala s kravo. Zdaj, za 43 let, se je pripeljala v Budimpešto s fligarom. Na letališču jo je čakala Čukina Jolanka, padaškinja od njene tetice v Kanadi. "Tak strašno édeš gé ta ženska!" Situacija, kak so se srečale, je to "édes" bila. Jolanka je v roki držala en veliki papir - eske ji je vendrak roka to povisnila, ka je eroplan dosta zamúdo -, na šterom je bilo napisano ime od Ančike, ka so se nej poznale... Depa kak koli je lepa Budimpešta, Ančiki se prej don najbolje vidi njena rojstna ves...

Srca rada gučim slovenski!

"Srca rada gučim slovenski! Z materjo vsikder slovenski gučim. Istina, ka una ne živi več z menov, liki sama. Letos bo 79 let stara. Gda ge njo gor poiščem, te vsigder slovenski gučimo... Mi se držimo v Quebeci, ka je poleg Montreala, šteri je tak veliki kak Budapešt. Quebec je leko povejmo tak veliki, kak vaš Varaš (Monošter). 30 let je minilo, ka je oča mrau, eske je samo 57 let star biu, raka je emo na želodci... Moj oča je dosta pretrpo. Ranč večera po meši sem ušla malo v krčmau, pa mi je tam en moški pravo, ka je un z mojim očom vred biu zgrabljeni v Rusiji. Oča je šest let biu v Sibiriji, ena noga ma je zmrznila, dosta je trpo tam... Pa te v tilhinskom rosagi žitek začiniti tak, ka ne veš reči. Pa oča več to nej najbolj mlad biu... Imeli smo farmo, ka smo svinje odavali. Skor deset let... Vanej se je eske en brat narodo, sedem let je mlajši od mene."

Či pri francuski, mati pri angliški meši

Gospe iz Kanade se je trnok špajnsno videlo, ka vóra v šolmi na G. Seniki telkokrat

kové. Zmejs pa so večkrat zvonili to, ka je meša bila za nikšoga pokojnega. Moja intervjuvanka zna očanaš v slovenski reči to, doma k francuski meši hodi, mati pa k angliški, molijo pa slovenski...

"Brat daleč vkraj od mena živi, zofkraj Kanade, ki je strašno velka, se trnok naredko vidimo, bolje se samo po telefoni pogučava. Un to zna slovenski... Ge sem vse vkúper zmešana. Na Madžarskem sem se narodila pa sem nej Madžarka, če rejsan znam malo vogrski to. Gda sam v Kanado prišla, sem se najprva mogla angliški včiti, sledik pa francuski, ka je mož kanadski

Francuz. Mojiva dva pojba samo francuski govorita... Dugo let sem svoji deci ranč nej pravila, ka od kec sem ge. Gda je moj sin eno leto pa pau nazaj nika šinfo ljudi, šteri so prišli iz drugi rosagov, sem ma pravila, ka skrb mej, pojep, ka ti si to polonje takši gé! Te me pa je samo z velikimi očami gledo. Tvoja mati je to auslandarka, je doma z G. Senika na Madžarskem... Od tistega mau že ovak misli o drugi narodaj...

Zaka se jim nej prva vöpravila? Vendrik zato, ka smo se na začetki s tem mogli spravlati, ka naj skem prva pridemo do svojega novega doma, pa naj nemamo problemov za to, ka bi nas drugi dojgledali. Gda pa človek starejši gratuje, te začne iskati svoje korenje... Vejte, korenje so strašno globke... Po pravici povedano, gda sem ge

14-15 let stara bila, te je namé to sram bilo, ka so moji stariške nej tak lepo francuski pa angliški znali, pa ka smo mi ovak živeli, kak drugi... Zdaj že vem, ka nika nej trbej tajiti, vsakši more takši biti, kak je na svet prišo."

Tamadli, šmarnik, lečo, paprikaš, žgonke

"Moj oča je to emo težave s Francuzi. Nej so se ma najbolje videli, ka prej dosta čokoladina jejo, dosta coca-cole pijejo, dosta dece imajo, so manjaki... Mislim, ka bi nej rad biu, če bi znau, ka sem ge Francuza vzela za moža...

Mi smo v Kanadi to tak živeli kak doma. Smo takše jesti jeli, kak napriliko, ka mi je zdaj na G. Seniki skújo moj vüjec, moje stare matere brat

(Djauklin

Djanči)

lečo (lecsó), tamadli pa takše. Mi smo tam nej tak bili kak kanadski Francuzi ali Angleži. Mi smo vse tak jeli, kak ljudje tu pri vas jejo (kapústo, žgonke, nadevano papriko, paprikaš s piščancov, šmarnik, tamadli). Naši stariške so nas tri mlajše v slovenski (in vogrski) kulturi gor zranili."

Zmejs ka mi Ančika pripovejda, kak strašno dobro zna kujati njen vüjec - leko prej zalo to, ka ima takši špajet na drva, kakšega esče žilka sveta nej vidla, ednok samo zgrabi svoj fotoaparát pa leti kak fligar. To je prej prava čúda! Kaule, štere vlečejo krave! Takše esče to nikdar nej vidla. Če rejsan se je na G. Seniki narodila. Tomi do se v Kanadi čúdivali! Istina, ka pri nji prej kaule to ne vlečejo fligarje, depa velki pavri po stalaj že vse kompjutere majo.

Prvič čúla ftiča, šteri "ku-ku" dela

"Če mi nej žau, ka sem malo domau prišla? Dje kajpa! Tak sem strašno rajá! Dosta dobrega čutenja sem zadobila,

včasik mi skuze pridejo v oči... Včera sem ranč po telefoni gorzvala svojo mater pa sem ji pravila: Bog daj, mati! Tü sem na G. Seniki, se z biciklinom vozim, pa sem ušla v krčmo šör pit!... Pa kelko ljudi tü tebe esče pozna!... Una se je več nej pokušila priti, ka več nej trnok zdrava, pa ka prej tak pa tak to nede več nikoga nej poznala...

V izi, gde sva se zavoljo deža tadale pogučavala, je začnili frncakati ena grda velika mija. Gda sem go začno šinfati, go je Ančika začnila braniti. To grdo, zamazano, škiplavo stvarimo?! Vej pa prej nej tak grda gé, nej. Njo je prej to Bog stvoró... Stvardja vrag! - si mislim ge. Leko ka so to kak morje globki spomini iz tisti časov, gda so s kravo bežali prek granice pa so jim eske müje to pomagale vujti?

Kak se mi vidi G. Senik? Tak gé, kak je moja mati gučala: dosta bregé gestejo. Zdaj sem prvič čúla tistega ftiča, šteri ku-ku dela. To je tak celo lepo gé! Moja mati mi je celo življenje gučala od toga ftiča. Zdaj sem ga, vala Bogi, don čúla! Pripovedala je, ka takše rože gestejo pa takše, pa dreve, štere zdaj cvetejo pa iz njini rož kroffine pečejo. Takšo rožo mo to nesla v Kanado. Moji materi strašno vse fali... Lepe zelene dreve, trave, bergé. Zato sem srečna, ka to zdaj ge vse leko vidim, čujem in čütim... Pa mo zdaj ge pripovedala svoji materi. Morem ji vrniti dug, šteroga mi je posodila, gda sem esče mala bila! Morem ji vrniti to lepoto!"

Mati so Ančiki v Kanadi celo življenje pripovedali o kukanca. To so ji pa don pozabili povedati, ka vsakšo leto, gda prvo pot čuješ tega ftiča, te moreš imeti v žepki penaze, ka boš te celo leto emo pôlare. Jojjoojijj! Če prej to vala, če človek v turbi ima penaze pa nej v žepki?... Vala Bogi, te dobro, ka de te imela penaze pa te drgoč pá leko pride v svojo rojstno ves!...

Ku-ku, ku-ku, ku-ku...

Besedilo in posnetek:
Francek Mukič

OTROŠKI

Gvušno ka se leko, bi stoj pravo, ali...

Se škrtat Babilon leko zalübi kak se zalübi vözraščeni clovek?

Se škrtat Babilon zalübi, kak se med seuv zalübijo konji in birke?

Se škrtat Babilon zalübi, kak se ribič zalübi v vodou?

Se škrtat Babilon zalübi tak, kak se zalübijo droubna deca?

Se škrtat Babilon zalübi v cvejt kak fčejlica?

Ali pa se škrtat Babilon zalübi tak, kak se zalübi vsikši škrtat?

Na vse tou je žmetno kaj nazaj povedati. Žmetno pa je zatou, ka je vsikši škrtat čistak ovakšen kak drugi škrtat. Zato se škrtat Babilon leko zalübi samo kak se zalübi škrtat Babilon. Tou pa tak vövidi.

Bilou je edno lejpo spr-

tolejtje. Takšo lejpo sprtolejtje, ka so ške trave spejvale od radosti in veselja nad življenjom. In rejsan, trave so spejvale! Bar škrtat Babilon ji je čüo. Če pa neške čüje, ka trava spejvle ali pa raste, pomeni, ka je z njim nika nej vredi. Stoupo je ta dale doj po brgej. Veter je tak milo zašumato v brezini listaj, ka so se od vsega lejpoga njegve noge čistak same od sebe stavile in njegve velke vüje so čüle, ka njemi vöter pripovedavle. Pripovedavo njemi je o svoji potaj med bregami in dolinami, o velkom snejgini in ledi tam daleč na severi, o vručü Afriki, o zalübleni fticaj, stere njemi ta držijo svoja krila, o bistri vodaj med skalami, o vsej svoji potaj po tom našom svejti.

Škrtat Babilon si je samo globoko zdejno in si pravo:

Pravijo, ka je lübezen čüden beteg,

steri ne nüca padara nej vrasva,

samo malo srčnoga bogastva.

Ali, kak aj bou srcé bogato, če ne vem, sam zalübleni v sebé

ali v šolato.

Ja, škrtat Babilon je nej vedo, če je zalübleni v sebé, v travo, v zrak v sebé, v drejve, v brejg, v lidi in v vse okouli sebé. Vedo pa je gvušno, ka je zalübleni. Pa se je te tadale nej nika sekejro zavolo toga. Njemi je bilou lipou, ka je zalübleni in dokejč njemi je bilou lipou, naj njemi bou lipou tadale. Mogouče pa de se gde pokazo kakši škrtat, ka de njemi srcé ške bole zapovejvalo. Samo, ka tisto nede škrtat liki una. Una je pa leko samo škrtatinja.

Miki

Kloce pa druge dobrote

Porabska deca, najbole tisti, ka ške odijo v osnovno šolo, so v počitnicaj nej samo doma. Bar vsi nej. Eni so šli na eden, drugi na drugi ali tretji tabor. Gabor Ropoš in Norbert Geček sta vküper s 13 solariz iz Prekmurja tri dni

občino pa Smodiševimi je delavnico organiziejo Razvojni center Sinergija. Pa ka de se še bole čedno čülo, delavnico je podpro tüdi program Phare, to pa pomeljni, ka je tüdi Evropska

preživela v Otovcih na turistični kmetiji Smodiševih. Bila je to mednarodna otroška delavnica, ka so jo poimenovali Goričko jabolko. V sodelovanji s puconsko

unija nekaj pejnez dala, da so se mlajši lepše meli pa ka so se tüdi kaj navčili.

Biu je petek, vöra pa je šla proti poudnevi, gda sam jih obiskala. Kak vidite po fotografiji, so mladi "sadjari" v rouki držali nože pa so djabke rezali. Na velki rešetaj pa so se že prve kloce sišile. Mladim "delavničarom" pa je nika nej falilo. Tü pa tam se je vidlo, ka so vsi nej včeni nožo, da pa prsti so še vsi na rokaj bili.

Nej so pa mladi samo djabke rezali. Najprvle so jih v sadovnjaki doj pobrali. Povedali pa so mi, ka do ške delali v soboto pa nedelo. Vsakši od njih de cejpo svojo djablano, stero do te pozimi odnesli na svojo šoulo pa jo tam posadili kak Pharovo djablano. Vlado Smodiš pa jim je pokazo tüdi, ka vse se da z djaboke napraviti. Nej samo kloce, tüdi sok, marmelado, palinko... Ka se djabke da speči ob tabornom ognji, so mlajši spoznali prvi večer. Po sobotnom popoldnevnom izletu na tromeji pa k Gradi pa se je v nedelo že trbelo posloviti. Ka je bilou slovo ležje, je poskrbo tüdi harmonikaš Feri Geček pa njegvi padaš s Senika.

S.E.

KOTIČEK

NATEČAJ

Svetovni slovenski kongres razpisuje v sodelovanju s Foto klubom Anton Ažbe, Škofja Loka ob slovesu od drugega tisočletja in vstopu v tretje tisočletje,

VSESLOVENSKO FOTOGRAFSKO RAZSTAVO SLOVENCIDOMA IN V SVETU.

1. Pravico do udeležbe imajo vsi Slovenci, ne glede na kraj bivanja kjerkoli v svetu.

2. Natečaj obsega dva dela:

A - splošni del - prosta tema:

A1 - fotografije (črno-bele in barvne)

A2 - barvni diapozitivi

B - predstavitevno dokumentarni del:

B1 - fotografije (črno-bele in barvne)

B2 - barvni diapozitivi

Posnetki naj prikazujejo življenje in okolje, v katerem avtorji bivajo, svetle in temne strani življenjskega okolja, posebnosti in zanimivosti.

Tričlanska ocenjevalna komisija lahko glede na število poslanih del ocenjuje posebej črno-bele fotografije in barvne fotografije. Vsak avtor lahko v vsaki kategoriji sodeluje z največ štirimi deli in v vsaki kategoriji prejme le po eno nagrado.

3. Vsa dela morajo biti avtorsko delo pošiljatelja. Prireditelj razstave jih lahko uporabi v svojih predstavitvenih publikacijah brez materialnega nadomestila, razen če avtor tega posebej ne prepove. Predloženim delom naj bo priložen seznam del in natančen naslov avtorja. Prireditelj želi, da avtorji priložijo tudi svojo fotografijo, v velikosti formata do 6x9 cm, vendar to ni pogoj za udeležbo na natečaju.

4. Format fotografij je od 18x24 cm do 30x40 cm. Fotografije, manjše od 30-40 cm, naj bodo nalepljene na tanko podlago,

veliko 30x40 cm. Na hrbtni strani naj bodo napisani podatki o avtorju in kratak naslov dela.

5. Diapozitivi naj bodo v okvirčkih 5x5 cm. Po možnosti naj bodo med stekelci. Na okvirčkih morajo biti podatki o avtorju, naslov dela in oznaka za pravilno lego v spodnjem levem kotu.

6. Ocenjevalna komisija bo v vsaki kategoriji podelila prvo, drugo in tretjo nagrado in glede na število prejetih del po pet diplom - lahko pa podeli tüdi posebne nagrade za posamezna področja (pokrajina, portret, delo, arhitektura, šport, veselje, bolečina idr.)

7. Roki natečaja: - zadnji dan sprejema del: 3. november 1999

- ocenjevanje del do 15. novembra 1999

- poročilo o ocenjevanju do 30. novembra 1999

- razstava bo od 15. decembra 1999 do 15. januarja 2000

- vračanje del do konca februarja 2000

8. Naslov za pošiljanje del: Svetovni slovenski kongres, Cankarjeva 1/IV, 1000 Ljubljana, Slovenija

9. Razstava bo v prostorih Svetovnega slovenskega kongresa v Ljubljani, Cankarjeva 1/IV. Avtorji bodo dobili vabilo skupaj s poročilom o odločitvi ocenjevalne komisije.

10. Prireditelji bodo z deli ravnali skrbno, ne prevzemajo pa odgovornosti za morebitne poškodbe ali izgubo dela med pošiljanjem. Zato pošljite natečajna dela v varni embalaži, ki bo primerna tüdi za vračanje. Če kdo ne želi, da mu dela vrnemo, ampak da ostanejo v arhivu organizatorja, naj to pripiše na prijavnici.

Hotel Lipa

SLOVENSKI INFORMACIJSKI
IN KULTURNI CENTER

Monošter, Gárdonyi ul. 1, tel.: 94 383-060

Hotel Lipa, novi hotel v Monoštru (v Szentgotthárdu), Vas vladno vabi s svojimi storitvami. S svojimi dvaindvajsetimi – okusno opremljenimi – sobami in dvema apartmajema nudi 50 gostom istočasno odlične možnosti za oddih. V prijetni restavraciji za 150 oseb Vas pričakujemo z okusnimi jedmi in kakovostnimi storitvami. Konferenčna dvorana z 200 sedeži je primerna za organiziranje znanstvenih konferenc in različnih sestankov.

***

Szentgotthárd új szállodája, a Hotel Lipa, tisztelettel várja Önt szolgáltatásaival. Huszonkét – a kor igényeinek megfelelően berendezett – kétágyas szobájában és két apartmanjában 50 fő pihenhet egyidőben. 150 főt befogadó hangulatos éttermében izletes ételek és színvonalas kiszolgálás várja Önt. A 200 fős konferenciaterem tudományos konferenciák és tanácskozások megtartására alkalmas.

***

Hotel Lipa, the new hotel of Szentgotthárd waits for you with its services. Its twenty-two – nicely furnished – double bedrooms and two suites provide a pleasant rest for fifty people. In our 150-seat cosy restaurant you can enjoy tasteful specialities and excellent service. Our 200-seat conference hall is convenient for scientific conferences and other gatherings as well.

***

Hotel Lipa - das neue Hotel der Stadt Szentgotthárd - erwartet Sie höflichst mit seinen Dienstleistungen. In den 22 Zimmern und 2 Appartemenen - die den Ansprüchen der heutigen Zeit entsprechen - können gleichzeitig 50 Personen auf einmal untergebracht werden. Im gemütlichen Speisesaal für 150 Leute erwarten Sie schmackhafte Gerichte und eine niveauvolle Bedienung. Der Konferenzraum mit 200 Sitzplätzen ist für wissenschaftliche Konferenzen und Tagungen geeignet.

Lastnik tega bona dobi v restavraciji Lipa
v Monoštru do 31. avgusta
10% popusta.

Ezen szelvény tulajdonosa
1999. augusztus 31-ig 10
%-os kedvezményt kap a
szentgotthárdi
Lipa
Étteremben.

Restavracija
Lipa
Étterem
10%

Nika za smej

Vej pa ranč tau

Naša Veronika etognauk pakira moži na edno dugšo službeno paut pa ma etak pravi: "Vejš, moj dragi Rudi, napona sam tak nemirna, gda tak daleč odideš."

Rudi pa: "Draga moja žena! Nika ne boj nemirna. Ge mo

prva doma, kak bi si ti mislila."

Veronika pa: "Vej pa ranč za toga volo sam nemirna."

Drugo ne dobi pa šlus

Angela je že tri može pokopala pa se je za toga volo etognauk na cintori ednoma človeki etak taužila: "Vejte, človek, ge sam pa ja nej mejla sreče z moškimi. Že sam tretjoga pokopala."

Ta mesec je v Monoštru v gledališki dvorani na ogled likovna razstava Zoltána Ördöga, ki je bil rojen l.1933 v Sepsiszentgyörgyü v Romuniji, kjer je delal kot profesor likovne vzgoje. L. 1988 se je s svojo družino preselil na Madžarsko. Od takrat živi v Debrecenu. K Monoštru ga vežejo sorodniške vezi, od l. 1974 redno prihaja v mesto ob Rabi. Ustvarja v olju in akvarelu. Njegove slike izžarevajo njegovo navezanost na prvotno domovino Transilvanijo-Erdely.

"Pa ka njim je bilau, ka so tak ta pomrli?" pita te človek.

"Dva prviva sta naure gobe pogejla pa sta etak mrla."

"Strašno. Pa te tretji?" pita človek.

"Oj, te srmak je pa po glavej takši (u) darc daubo, ka je v tistom mogo mrejtji."

"Pa kak je tau bilau?" pita človek.

"Tak, dragi človek, ka je nej sto gesti nauri gob."

I. BARBER

Porabje

ČASOPIS
SLOVENCEV NA
MADŽARSKEM

Izhaja vsak drugi četrtek

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukić
Naslov uredništva: H-9970
Monošter, Deák Ferenc út 17,
p.p. 77, tel.: 94/380-767
e-mail: porabje@mail.datanet.hu

Tisk:

SOLIDARNOST D.D.
Arhitekta Novaka 4
9000 Murska Sobota
Slovenija

Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-715/93 mb z dne 3.11.1993, se časopis PORABJE uvršča med proizvode, od katerih se plačuje davek od prometa proizvodov po 13. točki tarife 3. zakona o prometnem davku (Ur. list RS, št. 4/92).
ISSN 12187062

Časopis izhaja z denarno pomočjo Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Javnega sklada za narodne in etnične manjšine na Madžarskem.

25. julija je bil v Beltincih že tradicionalni folklorni festival, na katerem je že 11. nastopila tudi folklorna skupina z Gornjega Senika. Nataša Juhnov jih je poslikala med povorko.

Dan pred festivalom je v Monoštru nastopila in požela veliko avplavza FS Tine Rožanc iz Ljubljane.